

22. Oikeusaputoimisto

Oikeusapulautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakuntaan kuuluivat v. 1966 samat kuin edellisenä vuonna, paitsi että kaupunginhallituksen edustajana oli pankinjoht. Eero Harkia.

Lautakunnalla oli vuoden aikana kuusi kokousta, joiden pöytäkirjat sisälsivät 83 pykälää. Kirjeitä saapui 16 ja lähetettiin 84.

Paitsi oikeusaputoimiston toimintaan yleensä liittyviä, johtosäännössä oikeusapulautakunnalle määrättyjä asioita, joutui lautakunta kertomusvuonna käsittelemään mm. kysymyksiä oikeusaputoimiston henkilökunnan lisäämisestä ja sen palkkauksen tarkistamisesta sekä toimiston yleisön vastaanottoaikojen ja henkilökunnan työaikojen uudelleen järjestämisestä ja tekemään näissä esitykset kaupunginhallitukselle (18.3. 19 §, 3.10. 55 §).

Oikeusaputoiminnan jatkuvaa kehittämistä silmällä pitäen suorittivat oikeusapulautakunnan puheenjohtaja ja sihteeri 8.—10.9. virkamatkan Ruotsiin tutustuen siellä Tukholman kaupungin ja eräiden läänien oikeusapulaitoksiin.

Oikeusaputoimiston toiminta jatkui entiseen tapaan. Oikeudenkäyntien lukumäärässä oli melkoinen nousu edelliseen vuoteen verrattuna. Toimiston sijainti kaukana raastuvanoikeudesta aiheutti tuntuvaan ajanhukkaa varsinkin toimiston lakimiehille.

Toimiston oikeusavustajan, kahden apulaisoikeusavustajan, holhousapuasioita hoitavan apulaisoikeusavustajan, notaarin, tp.

notaarin, toimistonhoitajan ja tp. kanslistin virkoja hoitivat samat viranhaltijat kuin edellisenäkin vuonna. Toimistoapulaisina olivat rouvat Eeva Nissinen, joka oli virkavaapaana 1.7. saakka, Marja-Liisa Kattelus ja Kristina Forsén. Oikeusavustajan vuosiloman aikana hänen tehtäviään hoitivat apulaisoikeusavustajat Valli ja Laine. Apulaisoikeusavustajain viransijaisena toimi varat. Edwin Törmälä. Lisäksi oli toimistossa harjoittelijoina toimistokoulun oppilaita.

Vuoden aikana sai toimisto edelleen toimeksiantoja paitsi kotimaan kunnallisilta oikeusaputoimistoilta ja oikeusavustajilta myös Ruotsin oikeusapulaitoksilta.

Vuoden aikana rekisteröitiin yhteensä 5 514 sellaista asiaa, joissa käytiin joko yksi neuvottelu tai ryhdyttiin erityisiin toimenpiteisiin. Sellaisia kertomusvuonna rekisteröityjä asioita, joissa ryhdyttiin toimenpiteisiin, oli 1 561 (ed.v. 1 389). Rekisteröidytystä asioista oli eniten avioeroasioita, joita oli 1 014 ja joista käytiin oikeutta 325 (252) tapauksessa. Tämän lisäksi rekisteröitiin asumuseroasioita 499, ja käytiin näistä oikeutta 108 (79) tapauksessa. Työ- ja palkkariitoja rekisteröitiin 624. Niistä käytiin oikeutta 35 (22) tapauksessa. Asia sovittiin asianosaisten kesken 212 (101) tapauksessa ja sikseen jätetyistä 47 (132) työ- ja palkkariidasta tuli ilmeisesti melkoinen osa asianosaisten kesken sovituksi.

Avioero-, asumusero- ja elatusapujutuissa tuomittiin kertomusvuoden aikana toimiston asiakkaille elatusapumaksuja 57 425 (53 420)

22. Oikeusaputoimisto

mk/kk. Palkkasaatavia tuomittiin tai saatiin sopimuksin asiakkaille yhteensä 25 118 mk.

Erilaisia asiakirjoja, kirjelmiä ym. kirjoituksia laadittiin 4 098 (3 988). Näistä oli lähetettyjä kirjeitä ja postikortteja 2 689 (2 604), maksuttoman oikeudenkäynnin anomuksia 460 (434), haastehakemuksia 544 (484), muita hakemuskirjoja eri tuomioistuimille ja virastoille 405 (466).

Oikeudenkäyntiin ryhdyttiin vuoden aikana 679 (584) asiassa, joista saatiin päätökseen 610 (597) juttua. Näistä voitettiin joko kokonaan tai pääosiltaan 558 (549) ja hävitettiin kokonaan 52 (38) juttua.

Maksutonta oikeudenkäyntiä anottiin 460 (434) asiassa. Anomuksista hyväksyttiin 397 (367) ja hylättiin 63 (67).

Vuoden kuluessa esiinnyttiin Helsingin raastuvanoikeudessa 1 185 (1 159) kertaa, Helsingin kihlakunnanoikeudessa 8 (3) kertaa ja Espoon kihlakunnanoikeudessa 5 (1) kertaa. Eri alioikeuksissa esiinnyttiin vuoden aikana 246 (239) päivänä 1 198 kertaa eli päivässä keskim. viidessä jutussa. Hovi-oikeuteen jouduttiin vetoamaan 64 jutussa ja korkeimpaan oikeuteen 11 jutussa.

Asiakkaiden käyntejä toimistossa oli kertomusvuonna 9 404 (9 628). Eri kuukausien osalle jakaantuivat nämä käynnit seuraavasti:

	Vastaan- ottopäiviä	Käyn- tejä
Tammikuu	24	802
Helmikuu	24	693
Maaliskuu	27	939
Huhtikuu	24	759
Toukokuu	24	820
Kesäkuu	22	750
Heinäkuu	22	711
Elokuu	23	805
Syyskuu	26	823
Lokakuu	26	799
Marraskuu	25	916
Joulukuu	25	587
Yhteensä	292	9 404

Käyntien lukumäärä päivää kohden oli siis n. 32 (33). Suurin määrä käyntejä samana päivänä oli 81 ja vähin määrä 1.

Ammattinsa ja sukupuolensa mukaan asiakkaat ryhmittivät seuraavasti:

Sosiaaliryhmä	Yhteensä	Näistä naisia
I	141	95
II	823	512
III	2 514	1 728
IV	2 036	1 531
Kaikkiaan	5 514	3 866

Asiakkaiden sosiaalista asemaa määrätessä käytettiin kaupungin tilastotoimiston hyväksymää sosiaaliryhmitystä. Tämä ryhmitys on suoritettu ammatin eikä varallisuuden mukaan, kyseessä voi olla myös entinen ammatti. Vaimo, jolla ei ole omaa ammattia, luetaan perheenpään sosiaaliryhmään.

Käsiteltyjen juttujen ja asian ryhmittäminen laatunsa mukaan selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Asumuseroja	499
Avioeroja	1 014
Osituksia	81
Elatusapuja	480
Muita perheoikeuteen kuuluvia asioita	162
Holhousasioita	36
Perintö- ja testamenttiasioita	721
Vuokra-asioita	480
Muita esineoikeuteen kuuluvia asioita	83
Työ- ja palkka-asioita	624
Muita velvoiteoikeuteen kuuluvia asioita	330
Sosiaalivakuutusasioita	317
Veroasioita	126
Eläkeasioita	41
Liikenne- ja rikosasioita	99
Muita rikosasioita	106
Täytäntöönpano- ja ulosottoasioita	101
Konkurssiasioita	8
Sekalaisia asioita	206
Yhteensä	5 514

Vuoden aikana vireille pannuista jutuista tuli, mikäli se riippui oikeusaputoimiston toimenpiteistä, kertomusvuonna käsitellyiksi tai kirjoista poistetuiksi 2 979 asiaa, kuten näkyy seuraavista luvuista:

Laadittu asiakirjoja	1 409
Sovittuja	448
Voitettu oikeudenkäynnissä	558
Hävitty »	52
Jätetty erinäisistä syistä sikseen ...	261
Jätetty eri tuomioistuimiin ja viras- toihin	251
Yhteensä	2 979

Maksuttomasta oikeudenkäynnistä annettun lain nojalla määrättiin toimiston lakimiehille vuoden aikana maksettavaksi asianajopalkkioita yht. 38 598 (33 506) mk, mikä summa tuloutettiin kaupungille. Oikeusaputoimiston asiakkaiden vastapuolilta perittiin kaupungille korvauksia yht. 1 101 (323) mk.

Holhousapuasiat. Vuoden aikana määrättiin holhousasioita hoitavalle apulaisoikeusavustajalle 36 uutta holhoustointa. Holhottavia kuoli vuoden aikana 9. Kertomusvuoden päättyessä oli jäljellä 149 holhousasiaa. Uusia uskotun miehen tehtäviä tuli vuoden aikana 27, minkä lisäksi oikeusaputoimisto antoi 55 uskotun miehen tehtävää avioeroa ja lapsen aviollista syntyperää koskevissa jutuissa. Holhousapuasioissa joutui a.o. apulaisoikeusavustaja hoitamaan 20 oikeudenkäyntiä ja esiintymään toimiston uskotun miehen tehtävissä Helsingin raastuvanoikeudessa 62 kertaa, mikä lisäksi hänen luonaan kävi keskim. kolme asiakasta päivässä. Holhousasiain hoitamisesta perittiin vuoden aikana kaupungille palkkioita 17 985 mk. Holhottien omaisuuden säilyttämistä varten kaupunki vuokrasi varastotilaa talosta Penckerkatu 35.

Oikeusaputoimiston menot kertomusvuonna olivat 241 456 (204 033) mk.